

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 214 /2007
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Δ'

(Συνεδρίαση της 30-5-2007)

Σύνθεση :

Προεδρεύων :: Θεόδωρος Θεοφανόπουλος, ως αρχαιότερος Νομικός Σύμβουλος του Τμήματος, κωλυομένου του Προέδρου τούτου.

Μέλη: Χρήστος Θωμόπουλος, Φωκίων Γεωργακόπουλος, Κρίτων Μανωλής, Βλάσιος Βούκαλης, Βασίλειος Σουλιώτης, Αντώνιος Κλαδιάς, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ευαγγελία Σκαλτσά, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθμ. ερωτήματος: Ε 40/50/1-3-2007 της Διεύθυνσης Ασφάλισης –Εσόδων Τμήμα Ελέγχου Κοινωνικών Επιχειρήσεων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Περίληψη Ερωτήματος: Αν ο Δήμαρχος ευθύνεται για χρέη του Δήμου έναντι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την ατομική του περιουσία, σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ. 2 του Ν. 2676/1999.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Δ' Τμήμα ΝΣΚ γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

Α. Στη διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 του Ν. 2676/1999 (Α-1) με την οποία αντικαταστάθηκε η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 4 του Ν. 2556/1997 «Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων ΙΚΑ και άλλα θέματα» (Α. 270) ορίζεται ότι:

«Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2556/1997 (ΦΕΚ 270 Α') αντικαθίσταται ως εξής :

«4. Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά, που αναφέρονται στην ευθύνη των διοικούντων νομικά πρόσωπα για την καταβολή των φόρων που οφείλουν στο Δημόσιο τα πρόσωπα αυτά, εφαρμόζονται κατ' αναλογία και για την καταβολή των οφειλόμενων στο ΙΚΑ ασφαλιστικών εισφορών».

Περαιτέρω, με το **άρθρο 115 του Ν. 2238/1994** ορίζεται ότι :

«1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών ή συνεταιρισμών κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσης τους, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους. Στις ανώνυμες εταιρείες που συγχωνεύονται, ευθύνεται αλληλεγγύως μαζί με τα πιο πάνω πρόσωπα, για την πληρωμή των κατά το προηγούμενο εδάφιο οφειλόμενων φόρων της διαλυόμενης εταιρείας και εκείνη που την απορρόφησε ή η νέα εταιρεία που συστήθηκε ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους. Τα πρόσωπα που αναφέρονται πιο πάνω έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά των προσώπων που διατέλεσαν σύμβουλοι, καθώς και μέλη ή μέτοχοι του νομικού προσώπου κατά το χρόνο της διάλυσης του, ως προς τους φόρους που αφορούν σε χρήσεις προγενέστερες από την έναρξη της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους.

2. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο της διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 101, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης τους».

Επίσης, με το άρθρο 101 του Ν. 2238/1994, στο οποίο γίνεται αναφορά με την παράγραφο 2 της προηγούμενης διάταξης του άρθρου 115 του ίδιου νόμου ορίζονται τα εξής:

- «1 Στο φόρο υπόκεινται: α) Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες.
β) Οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα.
γ) Οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους.
δ) Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, καθώς και οι κάθε είδους αλλοδαποί οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.
ε) Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

Τέλος, με την **παράγραφο 6 του άρθρου 22 του Ν. 2648/1998** προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 115 του ν. 2238/1994 με την οποία ορίζεται ότι :

«Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για τους παρακρατούμενους φόρους και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου που εκπροσωπούν ως εξής :

- α) Αν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα που είχαν μια από τις ως άνω ιδιότητες από τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης του φόρου και μετά.
β) Αν δεν έχει γίνει η παρακράτηση φόρου, όλα τα πρόσωπα, που είχαν μία από τις πιο πάνω ιδιότητες κατά το χρόνο που υπήρχε η υποχρέωση παρακράτησης του φόρου».

Β. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων συνάγεται ότι από την έναρξη ισχύος του Ν. 2676/1999 (5-1-1999) και μετά οι διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, των συνεταιρισμών καθώς και τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αλλοδαπών επιχειρήσεων που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας και κάθε είδους αλλοδαπών οργανισμών, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για

τις οφειλόμενες από τα νομικά αυτά πρόσωπα ασφαλιστικές εισφορές προς το ΙΚΑ, οι οποίες γεννήθηκαν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαιώσεώς τους.

Εχει κριθεί με την 2978/2006 απόφαση του ΣΤΕ (επταμελούς συνθέσεως) ότι η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 του Ν. 2676/1999, ισχύει για το μέλλον, δηλαδή από 5-1-1999 και κατά συνέπεια για να είναι νόμιμη η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος φυσικού προσώπου που έχει μία από τις αναφερόμενες στο άρθρο 115 του Ν. 2238/1994 ιδιότητες, πρέπει η οφειλή για ασφαλιστικές εισφορές του νομικού προσώπου προς το ΙΚΑ να γεννήθηκε μετά την ως άνω ημερομηνία.

Περαιτέρω με τις προαφερόμενες διατάξεις, οι οποίες ως επιβάλλουσες οικονομικό βάρος σε φυσικά πρόσωπα δεν επιδέχονται διασταλτική ερμηνεία, ορίζονται ρητώς και περιοριστικώς τα φυσικά πρόσωπα για τα οποία θεσπίσθηκε η προσωπική και αλληλεγγύως ευθύνη για την καταβολή των προς το ΙΚΑ οφειλομένων εισφορών των ως άνω αναφερομένων νομικών προσώπων.

Γ. Στην προκειμένη περίπτωση ο Δήμαρχος Φιλιατρών διατηρεί ατομική επιχείρηση (φαρμακείο) και με την 396/18-1-2006 αίτηση του, ζήτησε αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας γι' αυτήν, ενώ ο Δήμος Φιλιατρών είναι οφειλέτης του ΙΚΑ –ΕΤΑΜ για ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων του.

Επ' αφορμή της αιτήσεως αυτής ερωτάται, αν μπορεί να θεμελιωθεί ευθύνη του Δημάρχου κατά τις προεκτεθείσες διατάξεις.

Δ. Κατά τα προαναφερθέντα δεν υφίσταται προσωπική και αλληλέγγυος ευθύνη του Δημάρχου για χρέη του Δήμου από ασφαλιστικές εισφορές έναντι του ΙΚΑ κατ' άρθρο 69 παρ. 2 του Ν. 2676/1999, λόγω μη ασφαλιστικής τακτοποίησης εργαζομένων στις υπηρεσίες του, διότι ούτε ο ίδιος περιλαμβάνεται στα περιοριστικώς αναφερόμενα στις διατάξεις αυτές φυσικά πρόσωπα, αλλά ούτε και ο Δήμος ως νομικό πρόσωπο.

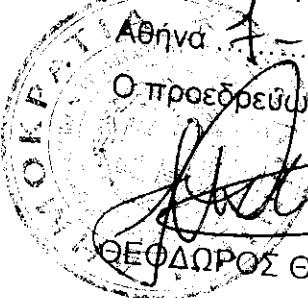
Ευθύνη του Δημάρχου υπό την ανωτέρω έννοια υφίσταται μόνον, αν έχει μια από τις προαναφερόμενες ιδιότητες (διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος κλπ.), δημοτικής επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κερδοσκοπικού χαρακτήρα για χρέη αυτής από ασφαλιστικές εισφορές προς το ΙΚΑ, περίπτωση για την οποία δεν πρόκειται εν προκειμένω.

Ε. Εν όψει των προεκτεθέντων το Δ' Τμήμα ΝΣΚ γνωμοδότησε ομόφωνα ότι η απάντηση στο υπό κρίση ερώτημα είναι αρνητική.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα 7-6-2007

Ο προεδρεύων του Τμήματος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Η Εισηγήτρια

ΕΥΦΡΟΣΙΝΑ ΣΚΑΛΤΣΑ
Πάρεδρος ΝΣΚ

